

Til alle politikredse

Dato: 30-08-2019
J. nr.: 2019-012124
Dok.nr.: 280670

Politiovrådet

Rigspolitiet
Polititorvet 14
1780 København V

Tlf.: 33 14 88 88

Email: politi@politi.dk

Retningslinjer for politiets anvendelse af teledata under efterforskning

Rigsadvokaten besluttede den 18. august 2019 at indføre et midlertidigt stop for anklageres anvendelse af teledata under hovedforhandlinger eller retsmøder vedrørende opretholdelse af anholdelse og varetægtsfængsling.

Der kan fortsat anvendes teledata i efterforskningen. Politiet skal imidlertid på efterforskningsstadiet udvise forsigtighed ved anvendelsen af teledata.

Sagsbehandlere skal derfor udvise særlig opmærksomhed ved gennemgangen, kontrollen og brugen af teledata, og herunder være særligt opmærksomme på de fejl, fejlkilder og usikkerheder, der foreløbigt er konstateret, jf. bilag A.

Ved retsmøder under efterforskningen, hvor der fremsættes anmodning om tvangsindgreb, skal anmodninger fremover basere sig på rådata. Det betyder, at anmodninger kan fremsættes direkte på baggrund af rådata, eller på baggrund af konverteret data som hjælpebilag, når der samtidig er anført krydshenvisninger til rådata.

Som følge heraf skal der fremover ved udfærdigelse af efterforskningsrapporter, hvor der refereres fra konverteret teledata, anføres en krydshenvisning til rådata. Rådata skal vedlægges som bilag sammen med terminologiskemaet beskrevet nedenfor. Det forudsættes i den forbindelse, at den relevante konverterede data er kontrolleret og fundet i overensstemmelse med rådata. Krydshenvisningerne mellem konverteret data og rådata skal indsættes, inden efterforskningsrapporten underskrives og afleveres til anklagemyndigheden.

Hvis der helt undtagelsesvist på grund af uopsættelige efterforskningsskridt, der skal indbringes for retten, ikke kan indsættes de ovenfor nævnte krydshenvisninger, skal en efterforsker med indblik i sagen i stedet som udgangspunkt deltage i retsmødet sammen med anklageren med henblik på om nødvendigt at redegøre for sammenhængen mellem konverteret data og rådata.

Til brug for læsningen og forståelsen af rådata vil Rigspolitiet udfærdige et hjælpebilag, der kan anvendes til at forklare opbygningen af rådata hos de forskellige teleudbydere, herunder i forhold til indhold og terminologi mv.

I forhold til allerede udfærdigede efterforskningsrapporter skal der indsættes krydshenvisninger til rådata ved anvendelsen af konverteret data i det omfang, oplysningerne er relevante for sagen. Herudover skal rådata vedlægges sagen som bilag. Behovet for indsættelse

af krydshenvisninger – der kan variere bl.a. afhængig af efterforskningens stadie og retsmødernes karakter – skal afklares konkret mellem efterforskeren og anklageren, der er tilknyttet sagen, herunder eventuelt med inddragelse af indgrebsadvokat og forsvarer.

Rigspolitiet vil snarest muligt udsende uddybende vejledning til politikredsene mv. herom.

Med venlig hilsen

Lene Frank
politidirektør

Bilag A – Foreløbigt konstaterede fejl, fejlkilder og usikkerheder i teledata

Side 3

Der er i forbindelse med teledatasagen fremkommet oplysninger om fejl, fejlkilder og usikkerheder, som har sat spørgsmålstegn ved kvaliteten af de teledata, som anvendes i straffesager.

Det drejer sig for det første om fejl i politiets konvertering af rådata, som politiet modtager fra teleselskaberne.

De konstaterede konverteringsfejl indebærer dels, at der i den konverterede data kan mangle oplysninger om eksempelvis telefonopkald eller SMS'er, som indgik i rådata, dels at geografiske koordinater for telemasters placering fejlagtigt kan være blevet ændret i forbindelse med politiets konvertering.

Omfanget, årsagen og betydningen af disse konverteringsfejl er ikke endnu ikke afdækket.

Det drejer sig for det andet om usikkerheder og fejlkilder i rådata, som kan indebære risiko for fejlfortolkning af teledata.

Som eksempel kan nævnes, at telekommunikation, der er foregået ved brug af nyere samtalejenester mv., i nogle tilfælde ikke er fremgået af rådata, og i andre tilfælde er indgående opkald fremgået som udgående opkald. Andre eksempler er, at udenlandske telefonnumre i nogle tilfælde har fremstået som danske telefonnumre, og at udenlandske telefoner, der befinder sig i Danmark, i nogle tilfælde har været registreret samtidig på to master med meget stor indbyrdes afstand. Endvidere er det kommet frem, at SMS'er i nogle tilfælde kan fremstå i rådata som værende afsendt af en bestemt telefon, selvom de reelt er afsendt via internettet eller en app.

Omfanget og betydningen af de konstaterede usikkerheder og fejlkilder i rådata og andre mulige usikkerheder og fejlkilder i rådata er endnu ikke afdækket.

Som det fremgår af Rigspolitiets og Rigsadvokatens brev af 30. august 2019 til Justitsministeriet, har Rigspolitiet besluttet at igangsætte en ekstern undersøgelse af politiets brug og behandling af teledata med henblik på hurtigst muligt at afklare den usikkerhed, der er opstået om anvendelse af teledata i straffesager. Undersøgelsen forventes gennemført inden udløbet af september 2019.

